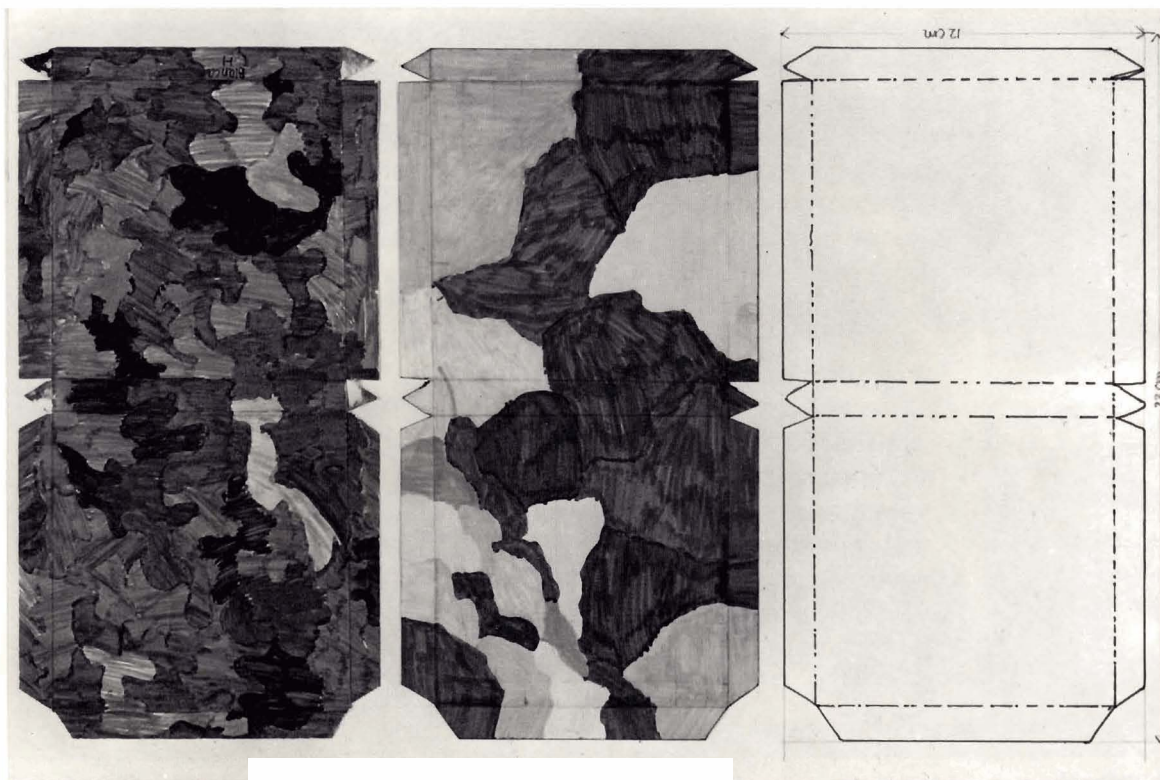

Vreemde formaten

De kinderen leren ordenen op een driedimensionale ondergrond

Schema, binnenkant 'blij', buitenkant 'droevig', 10 jaar

onderwerp

een doosje contrast

techniek

viltstift, kleurpotlood, verf

formaat

bijv. $10 \times 10 \times 1$ cm

Toelichting

De uitdaging van deze opdracht om een standaardcompositie te doorbreken is tegelijk het doel, nl. het zoeken naar andere ordeningen. Een tekening maken die uit meerdere vlakken bestaat is uiteraard een soort kunstgreep; het bevordert evenwel de frisse kijk. In beide onderwerpen, het doosje contrast en de vierzijdige tekening, veroorzaakt het vreemde dat de kinderen bewuster gaan letten op plaatsing, evenwicht e.d.

De materialen en technieken kunnen in deze les bepaald worden door de persoonlijke voorkeur, de omstandigheden en het onderwerp dat de kinderen zelf bepalen.

Begeleiding

De speelkaart van de vorige les was een tweezijdige tekening, nu gaat de bevreemding nog verder. In deze tekening wordt met de voor- en achterkant en zijkanten en binnen- en buitenkant gewerkt. Uitgaande van een plat vlak – in de vorm van de uitslag van een doosje (zie illustratie) – ontstaat uiteindelijk een letterlijk ruimtelijke tekening.

Bij deze les komt wat meer handwerk kijken. Het handigste is het om uit te gaan van een voorbeeld. De leerkracht maakt zelf een uitslag van een doosje of zorgt voor een bestaand doosje dat nog 'losgemaakt' kan worden. Dit voorbeeld gebruiken de kinderen dan als mal. Ze trekken het over en geven aan waar de vouwlijnen en plakranden zitten. Een voorbeeld (met de maten erbij) van het bord overnemen is een goede oefening, maar vergt veel meer tijd en leidt soms tot minder goed sluitende doosjes.

Deze letterlijke ruimtelijke tekening heeft als onderwerp, contrast. De binnen- en buitenkant van het doosje zijn tegengesteld. Enkele suggesties hiervoor: vrolijk-bedroefd, liefde-haat, levend-dood, saai-spannend, snel-langzaam, warm-koud. Dit zijn dus abstracte onderwerpen, die zowel abstract als concreet (figuratief) kunnen worden uitgebeeld. Ieder kind moet zelf iets bedenken. Het materiaal en de techniek zijn afhankelijk van de eisen. Een stevig doosje vraagt vrij dik papier of dun karton. Bij kleine formaten kan viltstift gebruikt worden, maar de bezwaren tegen dit materiaal zijn bekend (zie *Handboek* blz. 53).

onderwerp

beeldzuil

techniek

oliepastel

formaat

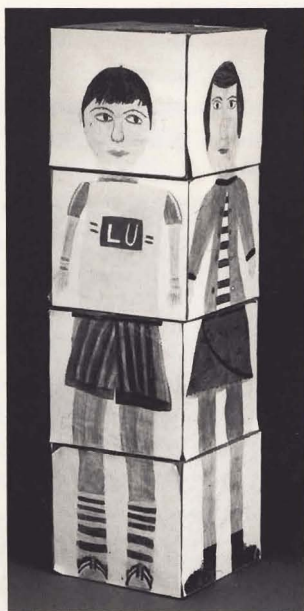
afhankelijk van de
groepsgrootte

Andere opdracht

Een tekening die staat! Met een aantal dozen, bijv. vier, maken de kinderen een soort zuil, met verdraaibare onderdelen. De opdracht kan zowel individueel als in een groepswerk worden uitgevoerd. Het formaat is hierbij bepalend. Een flinke grote zuil van vier blokken maken we met zestien kinderen. Ieder maakt dan een tekening van $\pm 30 \times 30$ cm.

Onderling overleg is dringend noodzakelijk, want de aansluitingen moeten kloppen. Een 'succesvol' onderwerp is het afbeelden van vier klasgenoten of andere bekende figuren (leerkrachten?). Door de vele combinaties van hoofden, rompen en benen ontstaan natuurlijk vrolijke situaties.

De tekeningen kunnen met waskrijt, oliepastel of kleurpotlood gemaakt worden op normaal tekenpapier dat vervolgens op dozen geplakt wordt. Voor kleine 'torentjes' kunnen de blokken door de kinderen zelf van stevig papier vervaardigd worden, zodat het hele karwei, tekeningen plus ondergrond, eigen arbeid is.

Klasgenoten door elkaar ($30 \times 30 \times 120$ cm), 11 jaar (groepswerk)

Vreemde figuren ($10 \times 10 \times 30$ cm), 12 jaar (individueel)

